

Tantárgyleírás

Társadalomtörténet

- Kód: PMTEVNF708
- Szemeszter: 1
- Kreditszám: 4
- Órák száma (ea/gy/lab): 2/1/0
- Számonkérés módja: vizsga
- Előfeltételek: -
- Előadó: Kovács Éva

Rövid leírás, a tantárgy célja:

A tárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók alapvető ismereteket és jártasságot szerezzenek a 20. századi magyar társadalom fejlődéséről. A hallgató rendelkezzen mindazzal a tudással, amely a II. világháború okozta és az azt követő állam-szocialista berendezkedés társadalomalakító hatásainak bemutatásához szükségesek. Képes legyen a társadalom működési szabályszerűségeinek felismerésére és rendszerszerű értelmezésére, a társadalmilag kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okok feltárására.

Az elsajátítandó kulcsfogalmak, eljárások:

Társadalomtörténet fogalma és iskolái. Magyarország társadalomtörténete a Horthy-korszakban: népesedési folyamatok; társadalom szerkezeti alapvonásai; elitek; középosztály; kispolgárság, parasztság; alsó osztályok; életmód, lakásviszonyok; kultúra és az iskoláztatás. Magyarország társadalomtörténete a Rákosi- és a Kádár korszakban: gazdasági újjáépítés; a vas és acél országa; a tervutasításos rendszer reformja; demográfiai viszonyok változásai; a társadalom szerkezeti alapvonásai; elitek átalakulása: a nómenklatúra 1945 után; értelmiségiek és szellemi foglalkozásúak; önállók, maszekok; parasztság; városi munkásság; közgondolkodás és értékek; hétköznapi élet.

Általános követelmények:

A foglalkozásokon minimum 70%-os részvétel, zárthelyi dolgozatok, beadandó feladatok teljesítése.

Módszer:

Oktatási módszer: Előadás és gyakorlat. Az előadáson elhangzó fogalmak, elvek, valamint a prezentációk, filmek illeszkednek a számonkérés követelményrendszeréhez. Az ismeretek elmélyítését szolgáló gyakorlatokon az előadási témakörökhöz kapcsolódóan rövid esetek, feladatok, további irodalmak feldolgozása, illetve az előadáson elhangzottak áttekintése, megbeszélése történik.

Irodalom:

Gyáni Gábor – Kövér György: Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a második világháborúig. Osiris, Budapest, 2001. 38–67, 113–185, 221–350. (2. jav. kiadás)
ISBN 963 379 999 6

Valuch Tibor: Magyarország társadalomtörténete a XX. század második felében. Osiris, Budapest, 2002. 30–232. ISBN 963 379 911 2

Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században. Osiris Kiadó, Budapest, 1999.
ISBN 963 379 548 6

Valuch Tibor (szerk.): Magyar társadalomtörténeti olvasókönyv 1944-től napjainkig.
Argumentum – Osiris, Budapest, 2004. ISBN 963 446 296 6

Követelmények, pótlások:

Követelmények a szorgalmi időszakban:

Az előadásokon és a gyakorlatokon kötelező a jelenlét, a kreditrendszerű TVSZ előírása szerinti részvétel, a hiányzásba a betegség okán értendő hiányzások is beszámítanak! Az ellenőrzés katalógussal történik!

Az aláírás megadásának feltétele a szorgalmi időszakban két zárthelyi dolgozat megírása a szorgalmi időszak hetes programtervének megfelelően.

Bónusz pontszerzési lehetőség a gyakorlatokon specifikált minőségi színvonalon elkészített prezentáció előterjesztésével, és/vagy az órákon értékes, kreatív hozzászólásokkal.

Követelmények vizsgaidőszakban:

Írásbeli vizsga, a zárthelyi dolgozatok minimum 51 %-os teljesítése a PTE TVSZ 40. § (3) szerint és az egyéni prezentációk érdemi összeállítása és bemutatása összasított értékeléssel.

A feladatok bármelyikének nem teljesítése, vagy eredménytelen teljesítése a vizsgaidőszakban szóbeli kollokvium során pótolható, illetve javítható, az ETR rendszerben felajánlott időpontokban.

A jegykialakítás szempontjai:

A tesztfeladat

50,02 – 62 % elégséges

63 – 74% közepes

75 – 86 % jó

87 – jeles

Az itt nem szabályozott kérdésekben a „Tanulmányi és vizsgaszabályzat” rendelkezései az irányadóak.

Program, tematika:

1. A társadalomtörténet kérdésfeltevései
2. A rendi és a polgári társadalom sajátosságai, az állam- hatalomszerkezet jellemzői
3. Településszerkezet és városhierarchia
4. A társadalom nagyszerkezetei: felekezetek, nemzetiségek, néprajzi csoportok, hivatások
5. Demográfiai viszonyok
6. Összefüggések vallás és etnikum tárgykörökben
7. Zárthelyi dolgozat
8. Szociálpolitika
9. Társadalmi mobilitás, iskola
10. Alsó-, kis- és középosztályok
11. Elitcsoportok: történelmi arisztokrácia és gazdasági elit
12. Életmód a szocializmusban
13. Kultúra és kultúrpolitika
14. A közgondolkodás, értékek, értékrendszerek átalakulása
15. Zárthelyi dolgozat

A félév tematikájával és feladataival kapcsolatos információk elérhetőek:

ETR Coospace-n keresztül

Konzultációs lehetőségek:

Előadásokon, valamint szerdánként 8:30 - 9:30 között személyesen:

PTE PMMIK Pedagógia Tanszék

Rókus u. 2. K épület, 1. emelet

Elérhetőségek:

E-mail: kovacs.eva@pmmik.pte.hu

Pécs, 2014. augusztus 25.

Készítette:

Kovács Éva